

Ministeren

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget har den 22. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 972 (Alm. del) efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) til udlændinge-, integrations- og boligministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 972:

Vil ministeren redegøre for, hvad Udlændingestyrelsen bygger det på, når den skriver til en eller flere herboende somaliere med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, at "menneskerettigheds- og sikkerhedssituationen i Somalia, selv i Al-Shabaab kontrollerede områder, ikke længere er af en sådan alvorlig karakter, at somaliere med deres blotte tilstedeværelse i landet risikerer forfølgelse og overgreb, som omfattet i udlændingelovens § 7, stk. 3", og vil ministeren referere til konkrete vurderinger fra kilder, der har den opfattelse, at situationen også i Al-Shabaab-kontrollerede områder er forbedret i det beskrevne omfang?

Svar:

1. Efter udlændingelovens § 7, stk. 3, kan en udlænding meddeles midlertidig beskyttelsesstatus, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf på baggrund af en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile.

Udlændingelovens § 7, stk. 3, blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 153 af 18. februar 2015 om ændring af udlændingeloven (Midlertidig beskyttelsesstatus for visse udlændinge samt afvisning af realitetsbehandling af asylansøgninger, når ansøgeren har opnået beskyttelse i et andet EU-land m.v.). Det fremgår af afsnit 2.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget til lovændringen (lovforslag nr. L 72 af 14. november 2014), at udgangspunktet er, at en generel voldstilstand og den blotte mulighed for overgreb som følge af en ustabil situation eller en generel voldstilstand i ansøgerens hjemland ikke i sig selv vil kunne begrunde beskyttelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 3. Kun i de mest ekstreme tilfælde af generel voldsudøvelse, hvor der består en reel risiko for overgreb alene i kraft af en tilstedeværelse på området, vil udgangspunktet kunne fraviges.

2. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, der bl.a. har oplyst følgende:

31. oktober 2016

Udlændingeafdeling
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2016 - 10958
Akt-id 130694

”Den 16. september 2016 offentliggjorde Flygtningenævnet en nyhed på nævnets hjemmeside med overskriften ”Principielle afgørelser i fem sager om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse til somaliske statsborgere”.

Nyheden kan tilgås her:

<http://www.fln.dk/da/GlobalMenu/Nyheder/Nyhedsarkiv/2016/20160916.aspx>

Følgende fremgår bl.a. af nyheden: *”Et flertal af nævnets medlemmer har den 15. august og den 14. september 2016 stadfæstet Udlændingestyrelsens afgørelser med blandt andet henvisning til, at de generelle forhold i den pågældende del af Somalia er forbedret, og at en udsendelse dertil ikke længe vil udgøre en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Afgørelserne er truffet af to forskellige nævn.”*

Udlændingestyrelsen henviser til Flygtningenævnet for en nærmere redegørelse for grundlaget for denne vurdering.

Udlændingestyrelsen kan supplerende oplyse følgende:

(...)

Udlændingestyrelsen har meddelt midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, til i alt 24 somaliske statsborgere, siden bestemmelsen trådte i kraft. Bestemmelsen finder anvendelse på asylansøgninger indgivet fra og med den 14. november 2014.

Udlændingestyrelsen har i afgørelserne lagt vægt på, at de pågældende ved en tilbagevenden til Somalia ville være i risiko for at blive udsat for dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig behandling eller straf, og at risikoen herfor havde baggrund i en særlig alvorlig situation i de pågældendes hjemområde, som følge af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile i de al-Shabaab kontrollerede områder af Somalia.

Opgørelsen af antallet af somaliske statsborgere, der er meddelt midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, frem til og med 2015 er endelig, opgjort på baggrund af registreringer i udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem. Opgørelsen for 2016 er foreløbig, opgjort på baggrund af registreringer i udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem pr. 29. september 2016. Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da det elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringsystem og ikke som et egentligt statistiksystem.

3. Flygtningenævnet stadfæstede den 27. april 2016 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på asyl til en somalisk asylansøger. Flygtningenævnet

udtalte i den forbindelse, at: *"... ophold selv i al-Shabaab kontrollerede områder efter de foreliggende baggrundoplysninger om de generelle forhold ikke for uprofilerede personer uden individuelle konflikter med al-Shabaab er tilstrækkeligt til opnåelse af asyl."*

Flygtningenævnet stadfæstede den 15. august 2016 i alt tre afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen om nægtelse af forlængelse af asyl efter udlændingelovens § 7, stk. 2, til somaliske statsborgere. Afgørelserne blev stadfæstet bl.a. med henvisning til, at de generelle forhold i det sydlige og centrale Somalia er forbedret, og at en udsendelse dertil ikke længere vil udgøre en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Udlændingestyrelsen har den 6. september 2016 sendt breve til de 24 somaliske flygtninge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3. Udlændingestyrelsen har i brevene bl.a. henvist til Flygtningenævnets afgørelse af 27. april 2016 og til, at det vurderes, at de generelle forhold i Somalia har ændret sig på en sådan måde, at det kan have betydning for de pågældendes udsigt til at få deres midlertidige opholdstilladelse forlænget. Udlændingestyrelsen har i brevene anmodet de pågældende om at fremkomme med relevante oplysninger til brug for en eventuel inddragelsessag.

Brevene blev sendt i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen i udlændingelovens § 7, stk. 3. Det fremgår således af afsnit 2.3.2. i de almindelige bemærkninger til ovennævnte lovforslag L 72, at adgangen til forlængelse af en midlertidig opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3 – og dermed udlændingens udsigt til at forblive i Danmark – i vidt omfang vil bero på en vurdering af de generelle forhold i hjemlandet. Derfor blev der indført en ordning, hvorefter udlændinge med midlertidig opholdstilladelse efter den nævnte bestemmelse informeres om væsentlige ændringer i asylmyndighedernes vurdering af forholdene i hjemlandet, som kan have betydning for udsigten til at få den midlertidige opholdstilladelse forlænget.

Sagerne er fortsat verserende hos Udlændingestyrelsen."

3. For så vidt angår grundlaget for Flygtningenævnets afgørelser af 15. august 2016 og 14. september 2016 om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser til somaliske statsborgere har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet indhentet en udtalelse fra Flygtningenævnet, der har oplyst følgende:

"For så vidt angår Flygtningenævnets afgørelser i fem principielle sager om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser til somaliske statsborgere, der alle stammede fra Mogadishu, henvises til nævnets bidrag af 6. oktober 2016 til besvarelse af spørgsmål 960 stillet af Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget den 20. september 2016.

Som anført i bidraget har Flygtningenævnet truffet afgørelser vedrørende nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser meddelt til somaliske statsborgere efter udlændingelovens § 7, stk. 2, under henvisning til de generelle forhold i Somalia.

De pågældende blev i 2012 af Udlændingestyrelsen meddelt en fireårig tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2. Opholdstilladelse blev givet under henvisning til, at de pågældende havde behov for beskyttelse henset til de generelle forhold i det sydlige og centrale Somalia. Udlændingestyrelsen henviste til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen Sufi og Elmi mod UK (sag nr. 8319/07 og 11449/07).

I 2016 nægtede Udlændingestyrelsen at forlænge de pågældendes opholdstilladelser under henvisning til, at forholdene, der begrundede de pågældendes opholdstilladelser, på nuværende tidspunkt havde ændret sig på en sådan måde, at de pågældende ikke længere risikerede forfølgelse i Somalia, hvorefter en udsendelse til Mogadishu ikke længere ville udgøre en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser, herunder af artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Afgørelserne blev påklaget til Flygtningenævnet.

Nævnet har i stadfæstelserne af de fem sager blandt andet henvist til, at de generelle forhold i Somalia efter de foreliggende baggrundsoplysninger om Somalia er forbedret siden Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 28. juni 2011 i sagen Sufi og Elmi mod UK, og at de ændrede forhold ikke findes at være af helt midlertidig karakter, og at en udsendelse ikke længere vil udgøre en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Nævnet har herved henvist til oplysningerne i European Union, European Asylum Support Office's rapport "EASO Country of Origin Information Report. South and Central Somalia Country Overview" fra august 2014, Udlændingestyrelsens fact finding rapport "Report from the Danish Immigration Service's fact finding mission to Nairobi, Kenya and Mogadishu, Somalia 2-12 Maj 2015, South Central Somalia, Country of Origin Information for Use in the Asylum Determination Process, September 2015" og Lifos Landerapport "Somalia. En sammenfattende analys av säkerhetssituationen, rättväsandet och civilas situation" af 16. juni 2016.

Af disse baggrundsoplysninger fremgår det blandt andet, at de generelle forhold, herunder magtforholdene i Mogadishu, har ændret sig væsentligt siden Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 28. juni 2011 i sagen Sufi og Elmi mod UK. Det fremgår således, at Mogadishu er en befriet by, herunder at al-Shabaab blev fordrevet fra byen i efteråret 2011. Det fremgår videre, at al-Shabaab retter deres angreb og overgreb mod profilerede personer, herunder personer med tilknytning til myndighederne, de in-

ternationale styrker, internationale organisationer mv. Det fremgår dog også, at selvom civile ikke direkte bliver angrebet af al-Shabaab, bliver civile ofte slået ihjel som konsekvens af al-Shabaabs angreb. Al-Shabaab er til stede lige uden for byerne, herunder Mogadishu, hvorfra de primært om natten infiltrerer byerne. Siden al-Shabaab blev fordrevet fra byerne, har The Somali Federal Government (SFG) og The Somali National Armed Forces (SNAF) haft brug for hjælp fra AMISOM til at kontrollere byerne militært. Den generelle sikkerhedssituation i Mogadishu er dog forværret siden 2015, og al-Shabaab, der nu udfører flere angreb mod store byer, udfører i stigende grad sine angreb mod civile mål.

Flygtningenævnet har endvidere henvist til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 10. september 2015 i sagen R.H. mod Sverige. I sagen udtalte domstolen blandt andet, at "it is thus clear that the general security situation in Mogadishu remains serious and fragile. The available sources do not, however, indicate that the situation has deteriorated since September 2013." (præmis 67). Domstolen udtalte videre, at "...Thus, there is no indication that the situation is of such a nature as to place everyone who is present in the city [Mogadishu] at a real risk of treatment contrary to Article 3." (præmis 68).

Der kan i øvrigt henvises til Flygtningenævnets baggrundsmateriale vedrørende Somalia, som er tilgængelig på Flygtningenævnets hjemmeside www.fln.dk, og som ligeledes er indgået i grundlaget for nævnets afgørelser i de fem principelle sager."

Inger Støjberg

/

Morten Duus